

Päivämäärä

7.5.2010

Dnro

1555/14/2010

Voimaantulo- ja voimassaoloaika

20.5.2010 - toistaiseksi

Muuttaa

Vieraista aineista eläimistä saatavissa elintarvikkeissa 27 päivänä tammikuuta 2007 annetun asetuksen (1/EEO/2007) 3 §:n 3 kohta ja liitteen 1 luvut 2, 3, 4, 7 ja 9

Valtuutussäännökset

Laki eläinten lääkitsemisestä (617/1997) 44 §

**Maa- ja metsätalousministeriön asetus
vieraista aineista eläimistä saatavissa elintarvikkeissa annetun asetuksen muuttamisesta**

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaisesti muutetaan vieraista aineista eläimistä saatavissa elintarvikkeissa 24 päivänä tammikuuta 2007 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1/EEO/2007) 3 §:n 3 kohta ja liitteen 1 luvut 2, 3, 4, 7 ja 9 seuraavasti:

3 §

Määritelmät

3) **valvontaviranomaisella** elintarvikelain tarkoittamaa kunnan valvontaviranomaista sekä aluehallintovirastoa, aluehallintoviraston valvontatehtävään määräämää eläinlääkärinä ja Elintarviketurvallisuusvirastoa;

Tämä asetus tulee voimaan 20 päivänä toukokuuta 2010

Helsingissä 7 päivänä toukokuuta 2010

Maa- ja metsätalousministeri

Sirkka-Liisa Anttila

Elintarviketurvallisuusjohtaja

Veli-Mikko Niemi

LIITE 1. VIERAIDEN AINEIDEN SEKÄ LÄÄKEAINEIDEN KÄYTÖN VALVONTA

LUKU 2. VIERAIDEN AINEIDEN ESIINTYMISEN VALVONTA

4. Jos eläimistä saatavasta elintarvikkeesta on todettu viranomaisen tekemässä tutkimuksessa tai laitoksen omavalvontaan kuuluvassa tutkimuksessa vieraita aineita, kunnan valvontaviranomaisen, Elintarviketurvallisuusviraston tai aluehallintoviraston on tarvittaessa selvitettävä vieraiden aineiden esiintymisen syitä valvomassaan laitoksessa tai valvomallaan tuotantotilalla ja ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin vieraiden aineiden esiintymisen estämiseksi.

LUKU 3. VIERASAINEVALVONTAOHJELMA

7. Elintarviketurvallisuusviraston on huolehdittava vierasainevalvontaohjelman toteuttamisesta. Elintarviketurvallisuusvirasto voi käyttää elintarvikenäytteiden ottamisessa apunaan kunnan valvontaviranomaisia ja aluehallintovirastoja. Aluehallintoviraston ja sen tähän tehtävään määräämien eläinlääkäreiden on kuitenkin otettava valvontaohjelman edellyttämät näytteet tuotantotiloilla olevista elävistä eläimistä sekä eläinten rehuista ja juomavedestä. Aluehallintovirasto ja sen määräämät eläinlääkärit toimivat tällöin Elintarviketurvallisuusviraston antamien ohjeiden mukaisesti.
-

LUKU 4. VALVONTA TUOTANTOTILALLA

A. Toimenpiteet epäilyn perusteella

9. Jos on perusteltua syytä epäillä, että lääkeaineiden tai muiden eläinten käsittelyssä käytettävien aineiden käyttöä koskevia säännöksiä on rikottu, aluehallintoviraston tai aluehallintoviraston tähän tehtävään määräämän eläinlääkäri on tehtävä tarkastus epäillylle tuotantotilalle. Tarkastuksen yhteydessä on selvitettävä lääkeaineiden ja muiden eläinten käsittelyssä käytettävien aineiden käyttöä ja hallussapitoa sekä otettava selvityksen vaatimat näytteet.

Jos tuotantoeläimille epäillään käytetyn lääkeaineita laittomalla tavalla, tarvittavat näytteet on otettava eläimistä, niistä saatavista tuotteista, eläinten rehuista tai juomavedestä.

B. Todettu lääkeaineiden laiton käyttö

11. Jos tuotantotilalta otetut näytteet tai kyseiseltä tilalta peräisin olevista eläimistä saatavista elintarvikkeista otetut näytteet osoittavat, että lääkeaineita on tuotantotilalla käytetty laittomalla tavalla, aluehallintoviraston on huolehdittava seuraavista toimenpiteistä:

- Aluehallintoviraston eläinlääkäri tai aluehallintoviraston määräämä eläinlääkäri tekee tarkastuksen tuotantotilalle kiellettyjen tai käytöltään rajoitettujen lääkeaineiden esiintymisen syyn selvittämiseksi sekä lääkeaineiden laittoman käytön laajuuden tutkimiseksi. Tarkastuksen yhteydessä otetaan selvitystä varten tarvittavat näytteet. Tähän näytteenottoon kuuluvat näytteet eläinten rehuista, juomavedestä ja tilalla

olevista lääkkeistä. Tilan kaikista tuotantoeläinryhmistä otetaan näytteet siten, että jokaisesta ryhmästä näytteitä tulee tilastollisesti edustava määrä. Tuotantotilan tuotantoeläimet tutkitaan implantaattien varalta. Kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa tehtävästä tarkastuksesta säädetään lääkitsemislain 23 §:n 3 momentissa ja elintarvikelain 49 §:n 3 momentissa.

- Tuotantotilan tuotantoeläimet merkitään tunnistamista varten. Tuotantoeläinten siirtäminen pois tilalta kielletään tutkimustulosten valmistumiseen saakka. Myös kyseisistä tuotantoeläimistä saatavien tuotteiden luovuttaminen elintarvikkeena tai rehuna käytettäväksi kielletään tutkimustulosten valmistumiseen saakka. Tuotantoeläimiä saadaan kuitenkin siirtää tilalta aluehallintoviraston erikseen määräämään paikkaan. Eläinten siirron on tällöin tapahduttava aluehallintoviraston valvonnassa.
- Aluehallintoviraston on ilmoitettava tilan tuotantoeläimiä koskevasta siirtokiellosta ja tuotteiden luovutuskiellosta sille teurastamolle, meijerille tai muulle yksikölle, johon tilalta on toimitettu tuotteita elintarvikkeena tai rehuna käytettäväksi.
- Todetun kielletyn tai käytöltään rajoitetun lääkeaineen alkuperää selvitetään koko aineen valmistus-, myynti- ja kuljetusketjun osalta.
- Kyseessä olevan lääkeaineen käytön seuranta tehostetaan sillä alueella, jossa kyseinen tuotantotila sijaitsee.

12. Aluehallintoviraston on määrättävä sellaiset tuotantoeläimet, joille on tehtyjen tutkimusten perusteella todettu käytetyn lääkeaineita laittomalla tavalla, lopetettaviksi ja niiden ruhot ja muut niistä saadut tuotteet hävitettäväksi.

Eläimet on lopetettava kyseisellä tuotantotilalla tai aluehallintoviraston määräämässä paikassa. Eläinten ruhot ja muut eläimistä saadut tuotteet on käsiteltävä muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden terveys säännöistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1774/2002 säädettyllä tavalla.

13. Aluehallintoviraston on otettava näytteet kaikista tuotantoeläimistä, joita perustellusti epäillään lääkityn laittomasti. Kuitenkin silloin, kun tehtyjen tutkimusten perusteella todetaan, että osalle tuotantoeläinryhmän tutkituista eläimistä on käytetty lääkeaineita laittomalla tavalla, eläinten omistaja tai haltija päättää siitä, tutkitaanko kaikki ryhmän eläimet vai määrätäänkö koko tuotantoeläinryhmä suoraan lopetettavaksi ja hävitettäväksi.

14. Aluehallintoviraston on määrättävä tuotantotila sekä muut saman omistajan omistuksessa olevat tuotantotilat tehostettuun valvontaan tuotantotilalla tehtyä selvitystä seuraavan 12 kuukauden ajaksi. Tämän tehostetun valvonnan aikana:

- Aluehallintoviraston eläinlääkäri tai aluehallintoviraston määräämän eläinlääkäri on tehtävä tuotantotilalle säännöllisiä tarkastuksia lääkeaineiden laittoman käytön valvomiseksi,
- kunnan valvontaviranomaisen tai tarkastuseläinlääkäri on tutkittava kaikki kyseistä tuotantotilalta teurastamoon, pienteurastamoon tai muuhun laitokseen lähetetyt tuotantoeläinryhmät lääkeaineiden laittoman käytön varalta, ja

- tuotantotilalta peräisin olevat muut eläimistä saatavat elintarvikkeet on tarvittaessa tutkittava säännöllisesti lääkeaineiden laittoman käytön varalta. Tällöin näytteet ottaa tuotantotilaa tai sitä laitosta, johon elintarvikkeet on tuotantotilalta lähetetty, elintarvikelain nojalla valvova kunnan valvontaviranomainen.

Aluehallintoviraston on ilmoitettava asianomaisia laitoksia elintarvikelain nojalla valvoville viranomaisille tuotantotilan eläimiin ja niistä saatuihin elintarvikkeisiin kohdistetusta tehostetusta valvonnasta. Aluehallintoviraston on annettava näille viranomaisille yksityiskohtaiset ohjeet tehostetun valvonnan toteuttamisesta.

15. Aluehallintoviraston on toimitettava tehtyjen tutkimusten ja selvitysten tulokset Elintarviketurvallisuusvirastolle.

C. Todetut muut lääkejäämät ja vieraat aineet

16. Jos tuotantotilalta peräisin olevista eläimistä saatavissa elintarvikkeissa on todettu lääkejäämiä tai muita vieraita aineita yli sallittujen enimmäismäärien eikä kyseessä ole lääkeaineiden laitton käyttö, aluehallintoviraston on huolehdittava seuraavista toimenpiteistä:

- aluehallintoviraston eläinlääkäri tai aluehallintoviraston määräämä eläinlääkäri tekee tuotantotilalle tarkastuksen lääkejäämien tai muiden vieraiden aineiden esiintymisen syy selvittämiseksi ja ottaa selvitystä varten tarvittavat näytteet, ja
- tarvittaessa selvitetään todetun lääkeaineen tai vieraan aineen alkuperää.

17. Tuotantotilalle ei kuitenkaan tarvitse tehdä tarkastusta, jos eläimen omistaja tai haltija on ilmoittanut eläimen lääkityksestä asianomaiselle laitokselle lääkitsemislain 18 §:n edellyttämällä tavalla lähettäessään eläimen tai siitä saadun tuotteen kyseessä olevaan laitokseen teurastettavaksi tai muuten elintarvikkeena käytettäväksi.

18. Jos tuotantotilalta peräisin olevasta eläimestä saadusta elintarvikkeesta on todettu lääkejäämiä yli sallittujen enimmäismäärien, aluehallintovirasto voi tarvittaessa määrätä tilan tuotantoeläimet merkittäviksi ja kieltää määrääjäksi tuotantoeläinten siirtämisen tilalta.

20. Jos samalta tuotantotilalta peräisin olevista eläimistä saatavissa elintarvikkeissa todetaan toistuvasti vieraita aineita yli sallittujen enimmäismäärien, aluehallintoviraston on määrättävä kyseinen tila tehostettuun valvontaan 6 kuukauden ajaksi.

Tehostetun valvonnan aikana tuotantotilalta peräisin olevia eläimistä saatavia elintarvikkeita on tutkittava säännöllisesti vieraiden aineiden esiintymisen varalta. Asianomaista tuotantotilaa valvovan kunnan valvontaviranomaisen tai sitä laitosta, johon eläimet tai niistä saadut tuotteet toimitetaan elintarvikkeena käytettäväksi, valvovan kunnan valvontaviranomaisen tai tarkastuseläinlääkäriin on otettava tätä tarkoitusta varten tarvittavat näytteet. Aluehallintoviraston on ilmoitettava tuotantotilalta peräisin oleviin eläimistä saataviin elintarvikkeisiin kohdistuvasta tehostetusta valvonnasta asianomaisille kunnan valvontaviranomaisille ja tarkastuseläinlääkäreille. Aluehallintoviraston on annettava myös yksityiskohtaiset ohjeet valvonnan ja näytteenoton suorittamisesta.

21. Aluehallintoviraston on toimitettava tehtyjen tutkimusten ja selvitysten tulokset Elintarviketurvallisuusvirastolle.

LUKU 7. TOIMENPITEET POSITIIVISEN TULOKSEN PERUSTEELLA

31. Jos näytteistä tehdyt tutkimukset osoittavat, että elintarvikkeessa on vieraita aineita siinä määrin, ettei sitä saa käyttää elintarvikkeena tai, jos näytteistä tehdyt tutkimukset osoittavat, että tuotantoeläimelle on käytetty lääkkeitä laittomalla tavalla, tutkimuksen teettäneen valvontaviranomaisen on välittömästi toimitettava tutkimustulokset aluehallintovirastolle ja mikäli epäillään rehuperäistä vierasainekontaminaatiota myös Elintarviketurvallisuusvirastolle.

Tutkimustulosten mukana on toimitettava kyseisten elintarvikkeiden ja eläinten tunnistamista ja alkuperän selvittämistä varten tarvittavat tiedot. Aluehallintoviraston on toimitettava saamansa tiedot edelleen välittömästi sille aluehallintovirastolle, jonka alueella se tuotantotila, josta eläin tai elintarvikkeet ovat peräisin, sijaitsee, sekä sille viranomaiselle, joka elintarvikelain nojalla valvoo sitä laitosta tai tuotantotilaa, josta elintarvike on peräisin.

LUKU 9. VILJELLYT KALAT JA TARHATUT RIISTAELÄIMET

37. Jos viljeltyjen kalojen tai tarhattujen riistaeläinten omistaja tai haltija haluaa laskea viljeltyt kalat tai tarhatut riistaeläimet vapauteen eläimille annetun lääkkeen varoajan kuluessa, eläinten omistajan tai haltijan on toimitettava aluehallintovirastolle selvitys, jossa esitetään perustelut sille, ettei eläinten vapauteen laskemisesta aiheudu haittaa ihmisille, eläimille tai ympäristölle.

Selvityksestä on käytävä ilmi ne syyt, joiden vuoksi eläimet halutaan laskea vapauteen varoajan kuluessa. Selvitys on toimitettava sille aluehallintovirastolle, jonka alueella eläimet on tarkoitus laskea vapauteen. Aluehallintoviraston on kiellettävä eläinten vapauteen laskeminen, jos annettu selvitys ei ole riittävä ja luotettava.